

STRATYGRAFIA SERII MAGURSKIEJ W BESKIDZIE ŚREDNIM

(Streszczenie referatu)

SERIA MAGURSKA występująca w północnej części Beskidu Średniego (pasma leżącego na przedpolu Babiej Góry) okazuje znaczne zróżnicowanie facjalne w miarę posuwania się od brzegu płaszczowiny magurskiej ku południowi. Skartowanie tego obszaru oraz oznaczenie przez F. Biedę litologicznych znalezisk faun numulitowych ułatwiło w tym obszarze dokładne rozpozycjonowanie warstw i prześledzenie zmian facjalnych. Można tu wyróżnić 4 strefy facjalne.

A. Strefa najbardziej północna rozwinięta jest w pobliżu brzegu płaszczowiny magurskiej. W eocenie tej strefy występuje tylko jeden piaskowiec gruboławicowy (ciężkowicki), czasem tylko podścielony przez cienkie pstre łupki oddzielające go od kredy i noceramowe. Piaskowiec gruboławicowy zawiera faunę numulitową dolnego eocenu (Skawce). Piaskowiec gruboławicowy jest nadścielony grubym kompleksem pstrych łupków, ponad którym prawie zawsze występują warstwy podmagurskie, przechodzące w piaskowce magurskie (glaukonitowe).

B. W następnej, ku południowi, strefie piaskowiec ciężkowicki traci znacznie na miąższości, natomiast grubieją podścielające go łupki pstre. Ponad piaskowcem ciężkowickim, oddzielone cienką warstwą pstrych łupków, zjawiają się piaskowce gruboławicowe, litologicznie mało różniące się od piaskowca ciężkowickiego, ale zwykle zawierające więcej zlepieńców. Piaskowce te zawierają obfite fauny numulitowe poz. *N. laevigatus* (Stryszawa, Grzechynia) i dlatego należy paralizować je z piaskowcem pasierbieckim. Piaskowiec ciężkowicki w tej strefie zawiera również faunę numulitową poz. *N. planulatus* (Stryszawa). W strefie tej zanikają niemal zupełnie warstwy podmagurskie, redukują się też znacznie pstre łupki nadścielające piaskowiec ciężkowicki, których kosztem rozwija się piaskowiec pasierbiecki oraz warstwy hieroglifowe, które cechuje przewaga łupków. Obecność cienkich wkładek margli w piaskowcach pasierbieckich jest dalszą cechą tej strefy facjalnej.

Piaskowiec magurski najczęściej leży wprost na warstwach hieroglifowych (bez pośrednictwa warstw podmagurskich) i jest glaukonito-

wy. Okolice Grzechyni i Stryszawy posiadają ten typ rozwoju serii magurskiej.

C. Następną z kolei strefę facjalną cechuje zupełny zanik piaskowca ciężkowickiego, którego miejsce zajmują pstre łupki zawierające drobne zlepienie z fauną numulitów poz. *N. planulatus* (Osielec), silny rozwój piaskowca pasierbieckiego, który jednakowoż już częściowo może być zastąpiony przez gruboławicowe piaskowce glaukonitowe (nazwane osieleckimi), silny rozwój margli w piaskowcach pasierbieckich i osieleckich, które także zjawiają się w warstwach hieroglifowych i beloweskich, zupełny brak głównych pstrych łupków, silny rozwój warstw hieroglifowych, które rozwinięte są w typie belowskim (płytkowe, wapienste piaskowce cienkoławicowe i zielonawe łupki); warstwy hieroglifowe leżą nie tylko nad piaskowcem pasierbieckim (zawierając wtedy faunę poz. *N. perforatus*, potok Wieprzec koło Osielca), ale zastępować mogą piaskowiec pasierbiecki i osielecki i schodzą aż do górnej części eocenu dolnego, prawdopodobnie zastępują też górną część pstrych łupków, na to wskazuje występowanie w dolnej części warstw belowskich fauny należącej jeszcze do poz. *N. planulatus*. Piaskowiec magurski rozwinięty jest w tej strefie głównie jako piaskowiec mikowy z mierną ilością glaukonitu albo też jest go w ogóle pozbawiony.

Strefa ta charakteryzuje okolice Osielca oraz obszary położone między Zawoją a Skawcą.

D. Na południe od tego obszaru leży region facjalny, w którym piaskowce pasierbieckie już prawie nie istnieją. Silnie natomiast rozwinięte są margle zawierające wtrącenia, a nawet kompleksy piaskowców glaukonitowych typu osieleckiego. Margle podścielone są warstwami belowskimi, a przykryte piaskowcem magurskim, który prawdopodobnie też zawiera wkładki margli. Strefa ta odpowiada strefie bystrzyckiej Matejki i Rotha. Na podstawie pomiarów hieroglifów prądowych można przypuszczać, że materiał piaskowców ciężkowickich i pasierbieckich był transportowany z północy, warstw hieroglifowych głównie ze wschodu, a piaskowców magurskich z północnego wschodu, ze wschodu i z południowego wschodu.